

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Rådgivende utvalg
v/ deltakerne

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2019/12491-22 432.3

Deres ref.

Dato 26.03.2026

Referat rådgivende utvalgsmøte 26 februar 2026 for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjárgga álbmotmeahccestivra/ Varenkinniemen kansalistarhaan styyri

Ved dette oversendes referat.

Takk til de oppmøtte på rådgivende utvalgsmøtet. Denne gangen var det digitalt møte på Teams. Innspill fra organisasjonene til forvaltningen er viktig for nasjonalparkstyret

Referat legges deretter ut på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya/>

Nasjonalparkstyret går gjennom innspillene i neste styremøte, inkludert skriftlige fra de som ikke kunne møte fysisk.

Med vennlig hilsen

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivran / Varenkinniemen kansallistarhan styyri

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Vardø kommune

Vadsø kommune

Unjárgga gjelda / Nesseby kommune

Båtsfjord kommune

Postboks 614

Rådhus

Hildberggt. 18

9811

9840

9990

VADSØ

VARANGERBOTN

BÅTSFJORD

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Møtereferat

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjårga álbmotmeahccestivran/ Varenkinniemen kansalistaras styyri hadde invitert til årlig møte for organisasjoner som er deltakere i *rådgivende utvalg for forvaltningen* av

- ✓ *Varangerhalvøya nasjonalpark Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras*
- ✓ *Persfjorden – syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona - Oardduvuona suodjemeahcci*
- ✓ *Syltefjorddalen naturreservat/ Oarddu luondumeahcci*
- ✓ *Sandfjordneset naturreservat*
- ✓ *Ytre Syltevika naturreservat*

Dato: 26 februar 2026 fra kl 18 - 20 på Teams.

Deltakere

Ordo hytteforening, Jarle Nilsen
Nord-Varanger Kvenforening, Raymond Olufsen
Vadsø historielag, Trygg Jakola
Varangerfjæras venneforening, Espen Oskar Robertsen
Nesseby jeger og fiskeforening, Regine E Mathisen
Vardø røde kors, Victor Hansen.

Deltakere for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
Birger Knutsen, leder, (Vardø kommune), Teams
Geir Østereng, nasjonalparkforvalter (sekretær, referent)

Meldt Forfall

Båtsfjord frivillighetssentral v/ Ståle Olsen - Har sendt inn skriftlig innspill
Båtsfjord røde kors

Program

- Styreleder Birger Knutsen ønsket velkommen på vegne av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjårga álbmotmeahccestivran/ Varenkinniemen kansalistaras styyri .

Ny kunnskap siden sist

- Stijn Hofsenius la frem resultater fra stipendiatarbeidet ved UIT COAT prosjektet, tema var resultater fra sporing av rødrev med GPS – halsbånd på Varangerhalvøya. Prosjektet har gitt ny kunnskap om rødrevens områdebruk. De er mest stedeagne om sommeren men bruker større områder om vinteren. Noen kan vandre langt. Rødreven er en konkurrent som kan fortrenge fjellreven fra sine leveområder. Gps merkingen viser at stimulering for ordinær jakt i lavlandet med beskatning av rødrev her, vil kunne ha positiv betydning i fjellrevens leveområder i høyfjellet, da rødreven kan vandre langt, og særlig vinterstid.

Nytt fra verneområdene og nasjonalparkstyrets aktiviteter i 2025

- Styret har hatt 8 styremøter og 1 arbeidutvalgsmøte, og besøkte Ånderdalen nasjonalparkstyre høsten 2025, med knutepunkt, startpunkt og fått informasjon om deres besøksstrategi.
- Det er estimert 50 fjellrever i Varanger i 2025, med 6 ynglinger. Det er foring på 10 hi. 8 fjellrever fra avlsstasjonen på Dovre satt ut i Varanger i januar 2026, for at bestanden skal få tilført mer varierte gener. Enda litt liten effektiv bestand, med litt få som bidrar i produksjon. Miljødirektoratet konkluderer med at langsiktige og helhetlig forvaltning fungerer hvor nasjonal bestand nå består av 319, bør være på 1000.
- Referansegruppen for fjellrevmodul i COAT-prosjektet (www.coat.no) anbefaler at tiltak fortsetter i Varanger. Økt fjellrevbestand og jakt og uttak av rødrev ved kyst gjør at fjellreven igjen etablerer seg langs kysten, der den fantes tidligere og får tilgang på marine ressurser. I en fremtid med færre lemenår pga. klimaendringer kan dette få betydning for bestanden på lengre sikt.
- Nasjonalparkstyret har gitt innspill til Miljødirektoratet om at vi ønsker mer kunnskap om de kystnære fjellrevene, og ønsker GPS-merking. Ønsker tiltak i nabofjellområdet – Gaissane i Tana, for mer interaksjon med andre bestander i Finnmark som Reisa Nord i Kautokeino. Det er behov for mer kunnskap om interaksjonen mellom fjellrev og jerv. Jervebestanden i Varanger er desimert de siste årene, som i et lengre perspektiv kan ha betydning for fjellreven i dårlige lemenår eller i vintre med regn på snødekket som gir skare og isdekt mark. Da er tilgang til kadaver et supplement når smågnagerne ikke er tilgjengelige.
- UIT COAT prosjektet har fått innvilget forlengelse fra 2026 – 2029 for pågående prosjekter i Komagdalen, vegetasjonsovervåkning, smågnagerkamerabokser, små værstasjoner ved eksisterende infrastruktur, lyttestasjoner for rypen mai – juli og vegetasjonsbur er innvilget ut perioden, bruk av snøskuter knyttet til aktivitetene, samt vervåkning av jaktfalk, kongeørn og ravn, og overvåkning av artssamfunn - kameraovervåkning på utlagte åteblokker i februar/mars.
- UIT COAT rypemodul har i samarbeid med FEFO et prosjekt som skal se på effekt av jakt ved ulike jakttrykk. Forvalter er i referansegruppa. Ulike høstingsgrader på utvalgte jaktfelt vil fortelle om jakt har noen bestandsmessig effekt. Tilsvarende prosjekt pågår på Statsskogs arealer lenger sør. NINA/COAT Ønsker på sikt å samle inn bilder av rypevinger fra felte rypen om høsten digitalt ved at jeger selv tar bilde av vingen via en app. Da får man innblikk i ungfuglandel etter taksering.

Besøksutvikling i verneområdene

Vi har innhentet statistikk fra hyttebøkene på Linjehyttene, som viser markant økning i 2025, og særlig økning i juli. Vi antar NRKs Lars Monsen serie har betydning i tillegg til generell økning. Flere henvendelser generelt til forvalter, og også om innlandsfiske etter NrK serien. Serien går på svensk TV i 2026.

Teller ved startpunkt Nattfjelldalen viser markant økning i juli med 30 % fra 2024 til 2025, med størst besøk i fellesferien i juli.

Skjøtsel og tiltak i verneområdene

-Linjehyttene Helheim og Ragnarokk fikk nye dører montert av Båtsfjord røde kors, etter at nasjonalparkstyret bidro med nye dører. Gjenstår å montere på Heimdal.

- På sti til Komagdalen er det parallele stier, og her er det innført effektmåling av skilting, for å tilse at stiene ikke utvikler seg videre. Man ønsker at besøkende går og sykler i det kjøresporet som ble grusa i 2024, og ikke ved siden av.

Dekke og dragere på bru over Storelva på sti til Nattfjelldalen ble revet og gjenoppbygd. Ny vernetavle ved Hasselneset i Varsø satt opp. I Persfjorden er ny tavle satt opp ved brua etter den forrige blåste ned, samt Nerslåtta og Høyelva i Vestre Jakobselv har fått nye. Varanger Samiske museums parkering har fått ny tretavle.

På tampen av året ble det kjøpt inn grus som skal legges ut til Startpunkt Ordo, Komagdalen og Nattfjelldalen sommeren 2026. Vadsø kommune ved teknisk vil bidra ved å legge ut grusen på veien til Nattfjelldalen. På barmarksløype/ sti mot Gammerabben vil det bli lagt ut noe pukk pga. utgraving ved flom våren 2025.

Sandlupiner er fjernet like utafor Syltefjorddalen naturreservat av SNO Tana.

Ryddeaksjoner i 2025

Et utbrent skutervrak er fjernet fra Hybia i Komagdalen av SNO.

En skoleklasse ved Vardø videregående har fjernet strandsøppel ved voksested for Finnmarkssvineblom i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernrområde.

Hamningberg bygdelag har hatt ryddeaksjon i Ytre Syltevik naturreservat, og Bevar og Bruk har bistått i å tilrettelegge for at turistene plukker søppel når de går tur i naturreservatet, og samlet innsamla søppel langs vei. Statens naturoppsyn bisto ved utflyging av avfall, hvor også større objekter langs kystlinja ble fløyet ut. Dette gav fangst av 23 kubikk med avfall.

Besøksstrategi Ytre Syltevik naturreservat

Infotavler i drivved er lagd for utplassering sommeren 2026, samt ny infoplakat lages. Et par bålplasser skal etableres, og info ved nasjonal turistveis anlegg i Hamningberg etableres.

Syltefjorddalen naturreservat

Styret kjøpte Toetasjershytta, som er en toetasjers gammel tømmerkoie som har vært turmål lokalt i naturreservatet. Elva er vanskelig å krysse og mange går derfor nettopp til hytta. I mange år har den stått ubrukt. Tanken er å lage et informasjonspunkt med info om verneområdene og kulturhistorie fra dalen, med toalett og bål plass.

Elgstammen er stor i Syltefjorddalen, som viktig vinterbeiteområde. Dronetelling vil gi et bedre bilde av bestanden i mars, evt. i kombinasjon med helikoptertelling etter elgjakten høsten 2026, som forberedelse til arbeid med ny bestandsplan for Tana - Varanger stammen.

Forvalter har vært på tjenestemannsutbytte i Lemmenjokki nasjonalpark hos Metsahallitus 3 dager. Gav innsyn i forvaltning og hyttedrift, påtrykk fra turisme og besøksforvaltning etc. Metsahallitus har begynt å prøve ut elektriske snøskutere og bruker el-sykler i tjenesten, som klimatilpasningstiltak i virksomheten.

Nye skilt i 2026 jfr. skiltplan

Etablering av nye skilt på Båtsfjordfjellet ved kommunalt infopunkt for Båtsfjord og Berlevåg. Nytt skilt med nasjonalparktavle i Syltefjorddalen ved eksisterende ved Skarpdalen.

Eableres et veiskilt ved Sandfjordneset naturreservat med navn på Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Skjøtselstiltak planlagt i 2026 – ryddeprosjekter i nasjonalparken

Fjerning av sivil flyvrak fra Falkefjellet, bygningsrester i Sandfjorddalen, søppel ved Stormheimhytta og en tømmerdunge et par km fra Stormheim, en sammenrast reingjeterhytte i Vargelvskalet. Pakkes i big bags og flys ut med helikopter høsten 2026. Rekkverk på ny bru ved Storelva langs sti til Nattfjelldalen etableres, fjerning av varde i Nattfjelldalen.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde skal tagging fjernes.

Forvaltningsplanen

Varanger krafts atkomsttraseer sommer avklart for nødvendig vedlikehold av kraftlinjer i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde - avklart ved befaringer. Vedlikehold som ikke er akutt gjøres på vinter.

Jobber med motorferdsel og sauedrift, reindrift, elgjakt etc.

Retningslinjer for organisert ferdsel. Utkast for disse temaene klar til sommeren.

Andre observasjoner

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde har det vært en del enkeltepisoder av brudd på verneforskriftene. Tagging på berg, bygging av varder, bygd kunstige kulturminner og spor av ulovlig motorferdsel på barmark. Her vil det bli skiltet bedre. Det forventes mer besøk etter TV-serie Nasjonale turistveier.

Forslag om oppføring av kulturminne ved Noidiidcearru på Norges tentative liste for UNESCO

Forslag fra Sametinget om at kulturminneområde i kjernen av nasjonalparken oppføres på Norges tentative liste.

Nasjonalparkstyret har gitt sin tilslutning våren 2025 – men har stilt en del vilkår som bla.: Unescområde må samsvare med nasjonalparkens enhver tids besøksstrategi.

Kjerneområdene av nasjonalparken løftes ikke frem som et hovedbesøkspunkt. Mer ressurser til nasjonalparkforvaltningen for å sikre god forvaltning etc.

Punkter til oppfølging fra sist møtereferat ble gjennomgått.

- Nord-Varanger kvenforening – qr-kode ved perleturstart med info om verneområdene – *forslag vi vil se på fremover.*
- Arnt Støme – Motorferdsel, saueneøringens motorferdsel til Hubehytta på kjøresporet – *tas med i forvaltningsplanutkastet.*
- Arnt Støme – mobildekning i Komagdalen for gps-sporing av sau (*ikke styrets rolle*).

Innspill fra Organisasjonene

Vadsø historielag

- Lurer på om det er kontakt med Finnmark friluftsråd i forhold til perleturene. De er aktive og har mange prosjekter på gang. Anbefaler jevnlig kontakt.

Vi har hatt samarbeid om kart for Vadsø, Vardø og Båtsfjord for noen år tilbake med friluftsrådet. Ellers har de flyttet på noen perleturer etter anmodning fra nasjonalparkstyret. Ser det er viktig å holde kontakten, de har bygd mange dagsturhytter de siste årene.

Varangerfjærasvenneforening v/ Espen Oskar Robertsen

- stinettet ved Syltevikvatnet bærer økt preg av slitasje med flere parallele stier mot Ytre Syltevik. Her er det perletur, og både foreningens hytte i Ytre Syltevik og toalett brukes hyppigere. Det er trivelig med økt besøk men i sommer bodde en gruppe i 5 netter i hytta. Flere har uttrykt i hyttEboka at hytta er en positiv overraskende underveis på turen , og er en opplevelse ved at den ikke er markedsført med skilting og markert på alle kart.

Nasjonalparkforvalter ser at kanskje ikke alle åpne buer og hytter burde markedsføres. Verken størrelse, tilstand eller eier / opprinnelig brukergruppes interesse er nødvendigvis at de skal være hovedattraksjoner. Det kan løses med at de mest egne robuste hytter merkes på kart, mens andre ikke løftes frem på kart eller nettsider. Hytta i ytre Syltevik er nok i den siste kategorien. Man kan unngå tilfeller med at folk slår seg til over lengre tid med tydelige hytteregler på antall netter for overnatting.

- Veien inn Sandfjorddalen til Syltevikmoan trenger noe mer vedlikehold pga. dype vanddammer og hull. Lite parkering innerst. Behov for mer skilting. Veien bidrar til noen punkteringer hvert år.

Nasjonalparkstyret har bidratt med punktforbedring med grus og grøfting og grøfterens for å åpne opp gamle rørsystem under veien opp gjennom årene. Spisse steiner er fjernet. Da veien er gravd inn i hellende skråning uten store nok grøfter jobber vannet hver vår med grusdekket. Utfordrende med økende besøk på en så lang smal 4 km vei med kun 2-3 møteplasser. Vi må se hvordan det utvikler seg, kanskje bør informasjon og toalett flyttes ut til grustaket på sikt om det blir trafikkaos der om økt trafikk og parkeringsproblemer. Dette om i kombinasjon med stort vedlikeholdsbehov på vei, eller om det oppstår større skader på vei.

-Ser det dukker opp varder flere steder. Bør informere mer om at vardebygging er forbudt og uheldig i forhold til landskap og kulturminner.

-Foreningen har byttet to torvvegger på hytta i Finnvikdalen. Folk har begynt å ta hytta i bruk.

Nord-Varanger kvenforening v/ Raymond

-De jobber med en kulturløype fra Skallelv til Vadsø – innom ruta for gamle Kventrimmen. Med info underveis om kulturspor.

- Ønsker å ha et prosjekt med skoler – formidling av torvuttak. *Områder utenfor verneområdene som er lettere tilgjengelig finnes i bl.a Skallelv.*

- Foreningen har stedsnavnprosjekt. Ved utarbeidelse av nye fremtidige kart for verneområdene kan de gjerne benyttes.

Nesseby jeger og fiskeforening, Regine E Mathisen

Har merket lite til økning av turister i Bergebyelva i fjor. Har hatt litt nedgang i salg av fiskekort i sommer, og folk er flinke og følger fiskereglene.